

DE STEM VAN JONG NEDERLAND

HANDLEIDING

Medegefinancierd door
de Europese Unie

|HET| **DEBAT**
BUREAU

 fonds

VOORWOORD

Beste leerlingen,

Welkom bij **De Stem van Jong Nederland!**

We vinden het fantastisch dat zoveel jongeren uit het hele land zich aanmelden om hun stem te laten horen, hun mening te verdedigen en elkaar uit te dagen in het debat. Daarmee zetten jullie de toon voor hoe jongeren in Nederland denken over belangrijke thema's van vandaag en morgen.

Voor ons is het een feest om deze nieuwe traditie te starten. Het is inspirerend om te zien hoe teams zich tot in de puntjes voorbereiden, maar ook hoeveel plezier en energie er vrijkomt zodra het debat begint. Of je nu al ervaring hebt met debatteren of voor het eerst meedoet: tijdens De Stem van Jong Nederland ontdek je hoe waardevol jouw ideeën en overtuigingskracht zijn.

In deze handleiding lees je alles wat je moet weten om mee te doen. Zo krijg je een beeld van de opzet van de voorrondes, de verschillende debatvormen en de manier waarop je je het beste kunt voorbereiden. Ook scholen die nog niet eerder hebben meegedaan weten na het lezen van deze gids precies wat hen te wachten staat.

We wensen je heel veel succes en minstens zoveel plezier. Laat je stem horen, want dit is jouw moment!

Frits Bloemberg
Directeur Het Debatbureau

INLEIDING

Bij **De Stem van Jong Nederland** (voorheen Op weg naar Het Lagerhuis) gaan we jaarlijks op zoek naar het beste debat- en speech talent van Nederland. Ieder jaar doen zo'n 200 middelbare scholen en 2.000 leerlingen mee aan de voorrondes, die we samen met de twaalf provincies organiseren op het provinciehuis.

Deelnemende jongeren leren niet alleen debatteren, maar maken ook kennis met de provincie en krijgen de kans om zich uit te spreken over thema's die voor hen belangrijk zijn. De sterkste teams en meest overtuigende speeches uit elke voorronde kwalificeren zich voor het traject richting de landelijke finale.

Met **De Stem van Jong Nederland** krijgen jongeren het platform om hun stem te laten horen, en laten we zien dat de stem van jongeren telt!

DAGPROGRAMMA

Er zijn vier verschillende wedstrijdonderdelen:

- V-rede
- Vaste rollen debat
- 360-graden debat
- 1-op-1 debat

Elk team krijgt de mogelijkheid één keer de landelijke V-rede (speech door één teamlid) te presenteren in wedstrijd verband. Het vaste rollen debat, het 360-graden debat en het één-op-één debat worden meerdere keren gespeeld.

Om deelnemende teams zoveel mogelijk te laten debatteren wordt er gespeeld in poules. De Stem van Jong Nederland streeft ernaar om ieder debatteam ten minste drie wedstrijdrondes van één uur te laten spelen. Na de eerste drie wedstrijdrondes zijn de halve finalisten bekend (in enkele kleinere provincies spelen we geen halve finales). In het wedstrijdreglement staat beschreven welke regels er gelden voor de puntentelling en hoe er wordt omgegaan met gelijke stand.

De overgebleven vier teams maken uit wie de winnaar wordt van de voorronde en daarmee doorspeelt in de landelijke achtste finales. Het precieze programma is afhankelijk van het aantal deelnemers, beschikbare zalen en beschikbare juryleden en wordt per voorrondedag op de website gepubliceerd.

Doordat er rekening moet worden gehouden met een wisselend aantal deelnemers, de beschikbare capaciteit op de wedstrijdlocatie en het aantal juryleden kan bij sommige voorrondes van het voorbeeld wedstrijdprogramma worden afgeweken. **Houd hiervoor www.destemvanjongnederland.nl in de gaten!**

ONDERDELEN

Debatteren leer je vooral door het te doen! Bij De Stem van Jong Nederland kun je in verschillende wedstrijdonderdelen je debatvaardigheden laten zien. Iedere debatvorm vraagt een net iets andere aanpak. We leggen je graag iets meer uit zodat je zo goed mogelijk kunt oefenen met elkaar. Het duurt vaak even voordat je de debatvormen goed onder de knie hebt, we raden iedereen dan ook aan om op tijd te beginnen met oefenen.

VASTE ROLLEN DEBAT

Het vaste rollen debat is een debat tussen twee teams van tien deelnemers. Er wordt gedebatteerd over een stelling en de loting bepaalt welk team de stelling moet verdedigen en welk team de stelling moet aanvallen. Het team dat de stelling verdedigt, is 'voor' de stelling. Het team dat de stelling aanvalt, is 'tegen' de stelling. Het vaste rollen debat is een teamdebat. Dit betekent dat het hele team 'voor' de stelling of 'tegen' de stelling is, je hebt hier dus geen keuze in.

Het debat wordt geleid door een gespreksleider. Tijdens De Stem van Jong Nederland wordt deze rol in principe vervuld door een docent van één van de deelnemende scholen. De gespreksleider start het debat door te bepalen welke leerling uit het team dat 'voor' is moet beginnen met spreken. Vervolgens mogen de tegenstanders reageren. Na deze eerste uitwisseling van argumenten is het aan de gespreksleider om de spreektijd op een eerlijke manier tussen de teams te verdelen. Tijdens het vaste rollen debat mag door de deelnemers enkel worden gesproken, nadat zij zijn opgestaan. De gespreksleider bepaalt wie op welk moment het woord heeft! De gespreksleider mag lange betogen afbreken en zorgt ervoor dat algemeen geldende fatsoensnormen in acht worden genomen.

Het vaste rollen debat duurt tien minuten. De tijd wordt bijgehouden door de debatklok. Tijdens de laatste vijf seconden verandert de verlichting van de klok van kleur en mag er door de gespreksleider, deelnemers en eventueel publiek hardop worden afgeteld.

HET 1-OP-1 DEBAT

Het 1-op-1 debat is een debat tussen twee deelnemers, een van iedere school. De debatteams bepalen zelf welk teamlid het debat namens het team voert. Vaak treden leerlingen aan in het 1-op-1 debat die al de nodige debatervaring hebben opgedaan. De gespreksleider stelt zich bij het 1-op-1 debat terughoudend op en opent het debat door aan de voorstander het woord te verlenen. Vervolgens mag de tegenstander hierop reageren. Na deze eerste uitwisseling van argumenten is het aan de deelnemers zelf om de spreektijd op een eerlijke manier te verdelen. De debaters mogen elkaar dus (proberen te) onderbreken, mits dit op een nette manier gebeurt en de gespreksleider het toelaat. Het 1-op-1 debat duurt altijd vijf minuten, de laatste seconden wordt er opnieuw afgeteld.

De gespreksleider grijpt alleen in wanneer het debat dreigt te ontsporen. De gespreksleider intervineert bijvoorbeeld wanneer de debaters elkaar voortdurend niet laten uitpraten, sterk afdwalen van het onderwerp of als zij algemeen geldende fatsoensnormen overschrijden. Voor het 1-op-1 debat kun je een van de zeven punten verdienen. Het is dus een niet te onderschatten onderdeel van de wedstrijd. Zorg er dus voor dat je meerdere kandidaten achter de hand hebt, de ene stelling kan iemand beter liggen dan de andere.

360-GRADEN DEBAT

Het 360-graden debat is een variant op het vaste rollen debat. Het 360-graden debat wordt gespeeld op dezelfde manier en volgens dezelfde regels als het vaste rollen debat, maar er is één groot verschil: beide teams zijn afwisselend 'voor' en 'tegen' de stelling. Het 360-graden debat is tevens een teamdebat. Dit betekent dat het hele team 'voor' de stelling of 'tegen' de stelling is.

Het debat wordt op dezelfde wijze geopend als het vaste rollen debat. De klok bepaalt bij de start van het debat welk team de stelling verdedigt, vervolgens wijst de gespreksleider een leerling aan die het debat mag openen. Na enkele minuten debat klinkt er een zoemer. Vanaf dat moment zijn de rollen omgekeerd. De verdedigers worden de aanvaller en de aanvallers de verdedigers. Het team dat 'voor' is, is vanaf dan 'tegen' en vice versa. Tegen het einde van het debat zal de zoemer nog één keer klinken en worden de rollen weer omgedraaid. De wissel is een belangrijk moment tijdens dit debat. Nadat de zoemer heeft geklonken behoudt de deelnemer die aan het woord is het spreekrecht. De deelnemers krijgen de gelegenheid om de door hem of haar gegeven argumenten direct te ontkrachten, meteen in een ander daglicht te plaatsen of een nieuw punt te maken. Alleen wanneer de spreker stilvalt, gaat de beurt naar het andere team.

Het debat duurt, net als het vaste rollen debat, tien minuten. De tijd wordt bijgehouden door de debatklok. Tijdens de laatste vijf seconden verandert de verlichting van de klok van kleur en mag er door de gespreksleider, deelnemers en eventueel publiek hardop worden afgeteld.

De jury let tijdens het 360-graden debat met name op het gebruik van verschillende invalshoeken. Wie goed in staat is om zowel voor als tegen argumenten te geven zal hier door de jury voor beloond worden in deze debatvorm. Daarbij wordt er ook gelet op originaliteit. Wie na de wissel dezelfde argumenten gebruikt als het andere team zojuist heeft gedaan geeft weinig blijk van een brede argumentatie.

Op de website van De Stem van Jong Nederland zijn verschillende voorbeeld 360-graden debatten te vinden. Ook kun je er een oefenklok vinden waarin de wissels zijn opgenomen.

SPEECHTIPS VAN ZOË HEEG

Op 5 mei 2020 werd Zoë Heeg uitgeroepen tot landelijke speechkampioen. Met haar speech over racisme en discriminatie maakte zij grote indruk op de jury. Zij geeft alle speechkandidaten graag een paar tips mee:

“Als je een speech gaat maken is het belangrijk dat je een onderwerp kiest waar je graag mensen over wilt vertellen, en hen dat ook laat merken. Zodra mensen merken dat je ergens graag over wilt vertellen zullen ze eerder geïnteresseerd zijn en naar je luisteren.”

“Als je het onderwerp gekozen hebt, schrijf je op wat je graag zou willen vertellen. Dit hoeft nog niet per se een speech te zijn, maar maak een soort schets voor het uiteindelijke plaatje. Wanneer je dat hebt gedaan kun je er een speech van gaan maken.”

“Zorg er bij het samenstellen van je verhaal voor dat je V-Rede niet te lang en ingewikkeld is. Soms is het beter om een kort en duidelijk

verhaal te hebben, dan een lange en lastige speech. Natuurlijk ligt het er ook een beetje aan wat voor doelgroep je hebt.”

“Nadat je de speech hebt gemaakt ben je er natuurlijk nog niet. Bij het speechen is je houding namelijk ook heel erg belangrijk. Je houding bepaalt namelijk hoe je iets overbrengt en of mensen jou en je speech onthouden. Bij het speechen kun je je mimiek en intonatie gebruiken. Door je stem op verschillende manieren te gebruiken kun je zelfs zonder dat mensen je zien de aandacht trekken. Je kan ook met je gezicht de woorden extra kracht bijzetten. Op deze manier zien en begrijpen mensen sneller wat je bedoelt en wat voor een gevoel je erbij wilt overbrengen. Je kunt dit het beste voor de spiegel oefenen. Ik heb aan het oefenen veel gehad en kijk met trots terug op mijn prestatie.”

Op [youtube.com/@destemvanjongnederland](https://www.youtube.com/@destemvanjongnederland) kun je een webinar terugkijken met andere speechfinalisten van de afgelopen jaren.

DE V-REDE

Spreken in de spotlight

De V-Rede is een mooi onderdeel van de wedstrijd en het doet een beroep op heel andere overtuigingsvaardigheden. Het is van groot belang dat een individu in staat is om een publiek te informeren, te inspireren of te overtuigen. Met de V-Rede krijgen jongeren de kans om in 150 seconden hun visie te geven op de toekomst. Jouw toekomst! Juist met jeugdige idealisme ben je in staat om andere mensen te raken en te vertellen hoe het anders moet. Dát is waarom we jou vragen om een speech te schrijven!

De V-Rede heeft een dubbele rol binnen De Stem van Jong Nederland. In de eerste ronde is het onderdeel van de wedstrijd en wint de beste V-Rede een punt voor het team. Daarnaast houdt elke leerling zijn/haar speech voor de camera. Aan de hand van deze beelden kiest de jury de beste V-Redes van de dag. Deze twee kandidaten nemen het in de finale tegen elkaar op. De winnaar wint de beker en speelt landelijk door. Uiteindelijk krijgen de beste speeches professionele coaching en mogen er drie V-Rede-kandidaten hun toespraak houden in de tv-finale. De kandidaat voor de V-Rede hoeft geen onderdeel uit te maken van het debatteam.

TIPS VOOR DE V-REDE

- 1.** Kies een onderwerp dat dicht bij jezelf ligt en maak het niet te verheven. Mensen hebben over het algemeen meer sympathie voor een onbevangen spreker
- 2.** Zoek naar een pakkende opening! Jezelf voorstellen en plichtplegingen zijn bij De Stem van Jong Nederland overbodig. Grijp de aandacht van je publiek met een persoonlijk verhaal, een prikkelende vraag of een spannende gedachte.
- 3.** Een goede speech bevat altijd een kernboodschap. Werk liever één aspect uitvoerig uit dan er van alles bij te slepen. Je moet je boodschap in één zin kunnen samenvatten.
- 4.** Wees je bewust van de vorm van je speech; een V-rede vraagt een doordachte opbouw. Werk met herhalingen, laat elementen terugkomen, maak mooie zinnen. Verras je publiek met beeldspraak. Schets je toekomst in plaats van die te omschrijven met abstracte begrippen.
- 5.** Een V-Rede is kort én krachtig. Schrappen doet pijn, maar levert een beter eindresultaat op. Je hebt maar 150 seconden hebt, dan is het zonde om in herhaling te vallen. Een uitgeschreven V-Rede bestaat in de regel uit 200 tot 400 woorden.
- 6.** Je mag een briefje gebruiken bij het uitspreken van je V-Rede, maar een speech waarbij je je verhaal uit je hoofd kent en contact maakt met het publiek maakt veel meer indruk.
- 7.** Let op je spreektempo. Vaak spreken mensen te snel, waardoor de boodschap én het gevoel wat ze willen overbrengen niet bij de jury aankomt. Bewaar dus je rust en speel met je tempo.
- 8.** Bedenk wat je wil bereiken met jouw speech. Misschien wil je graag een ondergesneeuwd probleem aandacht geven of roep je het publiek op om jouw plan of idee te steunen. Vaak wil je dat je publiek in actie komt, maar hoe dan? Geef aan wat je publiek moet doen. Maak dat concreet.
- 9.** Je wil maximale aandacht krijgen. Zorg dat je die aandacht al hebt, voordat je je eerste woorden hebt gezegd. Loop rustig naar de rode stip. Adem uit. Zoek oogcontact met je publiek en blaas ze dan omver met jouw openingszin.

JURERING

De jury beoordeelt de debatronde aan de hand van zeven criteria:

1. 1-op-1 debat / V-rede
2. Meeste invalshoeken
3. Beste onderbouwing van de argumenten en weerleggingen
4. Geloofwaardig gebruik van persoonlijke argumenten en voorbeelden
5. Meest pakkend / humor
6. Beste lichaamstaal
7. Beste samenwerking binnen het team

PUNTEN TELLING & JURYBERAAD

Bij De Stem van Jong Nederland worden er iedere wedstrijdronde 7 punten verdeeld tussen de twee teams. De uitslag van een wedstrijdronde kan dus variëren tussen 7-0 en 4-3. Deze uitslag zegt niets over de kwaliteit van de debatten, het zegt iets over de verhoudingen tussen de twee teams.

In de jurering van het 1-op-1-debat/V-rede wordt gekeken naar criteria twee tot en met zes en kiest de jury welke leerling daarin het meest overtuigend was. In de toekenning van de overige punten wordt gekeken naar de twee teamdebatten samen, het individuele onderdeel wordt dus achterwege gelaten.

Van deze punten zijn de eerste drie inhoudelijk. Meeste invalshoeken gaat over de kwantiteit van steekhoudende argumenten. Welk team komt met een brede argumentatie, nieuwe aandachtspunten en gebruikt weerleggingen in hun verhaal? De kwaliteit van de argumenten valt onder Beste onderbouwing. Een team dat met feiten, onderzoeken, quotes van deskundigen en logisch opgebouwde redeneringen komt zal hier hoog scoren. Het Geloofwaardig gebruik van persoonlijke argumenten en voorbeelden gaat over de invoelbaarheid van het team. Als een team met doeltreffende voorbeelden of eigen ervaringen komt helpt dit om emoties op te roepen of te versterken. Geloofwaardigheid is hierbij van groot

belang, liegen over een eigen voorbeeld kan de jury niet waarderen.

De overige punten zijn meer op de vorm gericht. Meest pakkend/humor gaat over de manier waarop taal gebruikt wordt. Hier vallen oneliners, alliteraties, drieslagen, retorische vragen en natuurlijk het gebruik van humor onder. Bij Beste lichaamstaal gaat het erom dat er krachtig gebruik wordt gemaakt van lichaam en stem. Het is belangrijk dat deze lichaamstaal ook passend is bij de inhoud van het argument. Ten slotte kijkt de jury naar de Beste samenwerking binnen het team. Het belangrijkste is dat in een team alle leden aan het woord komen, dit houden de juryleden bij op een formulier. Vervolgens let de jury erop of teamleden elkaar aanvullen, ondersteunen en er sprake is van een duidelijke tactiek.

Jury-overleg

Na een wedstrijdronde gaan de juryleden met elkaar in overleg. Ze bespreken per criterium welk team beter was. Het maakt daarbij niet uit of er veel of weinig is gescoord op een item, ze moeten het punt toekennen. Als een jury het snel eens is over de toekenning van een punt gaan ze snel verder in het overleg. Komen ze er niet direct uit, dan slaan ze het punt over en komt dat later in het overleg naar voren. Op deze manier komen ze tot een eindslag.

Terugkoppeling

Na het overleg komt de jury terug en geven ze feedback op alle criteria. Ze beginnen daarbij met het individuele onderdeel, vervolgens zijn ze vrij om een volgorde te kiezen. Juryleden zullen de feedback onderling verdelen en zijn geïnstrueerd om beide teams complimenten en aandachtspunten mee te geven en weer te geven waarin het verschil zit tussen beide teams. Ook al neemt per punt één jurylid het woord, hij/zij spreekt namens de gehele jury.

Tips

In een wedstrijdronde wil je aan het einde natuurlijk beter scoren dan het andere team. Vraag je daarom tijdens een debat af op welke onderdelen nog minder is gescoord. Als er bijvoorbeeld weinig voorbeelden zijn in een debat kan dat ene voorbeeld van jou het verschil maken. Trap niet in de valkuil om te doen wat je tegenstanders ook doen, maar zorg dat je opvalt door juist op een andere manier indruk te maken. Een punt waar je goed op kun letten bij het oefenen is dat iedereen van je team aan de beurt moet komen. Kijk goed om je heen als je voor de tweede keer gaat staan of er geen teamleden staan die nog niet gesproken hebben.

TIPS VAN EEN OUD WINNAAR

OEFENEN VOOR DE VOORRONDE

Als je meedoet aan De Stem van Jong Nederland, levert dat een prachtige ervaring op. Het vaste rollendebat is een debatvorm waar je direct mee aan de slag kunt. Maar hoe kun je je zo goed mogelijk voorbereiden op een voorronde?

Vorbereiding

De stellingen worden ruim van tevoren bekend gemaakt. Vanaf dat moment weet je wat de onderwerpen zijn. Tijdens de debatten is het niet toegestaan om aantekeningen te gebruiken, maar tijdens het oefenen en voorbereiden is het wél verstandig om dingen bij te houden. Sommige scholen maken een voorbereidingsdocument. Daarin kun je alle voor- en tegenargumenten die je kunt bedenken opschrijven. Houd daarin ook bij welke feiten, cijfers en onderzoekjes jullie vinden. Een handige manier om argumenten te vinden is om alle belanghebbenden bij het onderwerp op te schrijven en te bedenken wat zij van de stelling zouden vinden. Hoe meer je over een onderwerp weet, hoe sterker je staat. Daarom is het handig om achtergrondinformatie op te zoeken. Klik bijvoorbeeld op de linkjes in de introductie van de stellingen. Misschien heb je mensen in je omgeving die meer weten over dit onderwerp, dat zijn ook

handige bronnen. Vraag je economiedocent om uitleg bij begrotingsonderwerpen, ondervraag je ouders over wat normaal was toen zij jong waren of mail een provinciale politicus met vragen over de provinciale stelling(en).

Oefenen

Hoe getalenteerd je ook bent, om de kunst van het debatteren onder de knie te krijgen zul je meters moeten maken. Oefen dus veel met je team. Belangrijk is het geven van feedback na afloop van het debat. Vertel elkaar wat goed was in het debat en waar jullie op kunnen letten. Als je een stelling al meerdere keren met dezelfde mensen hebt geoefend, dan is het heel verfrissend om nieuwe tegenstanders te zoeken. Nodig bijvoorbeeld een docent uit als tegenstander of oefen tegen het debatteam van een andere school uit jouw gemeente.

Probleem en oplossing

Een beleidsstelling bevat een voorstel om iets te veranderen. Als je voor de stelling bent, moet je uitleggen dat er een groot probleem is, waarom het voorstel gaat werken om dat probleem op te lossen en naar welk ideaal we dan toegaan. Zorg dat je met feiten aannemelijk maakt dat er een groot probleem is.

Hoe groter het probleem, hoe meer noodzaak er is om het aan te pakken en hoe aannemelijker je stelling is. Als je tegen bent, dan kun het probleem juist kleiner maken. Leg ook uit waarom de stelling het probleem niet oplost en welke nadelen eraan zitten.

Probleem en Oplossing

Bij stellingen die gaan over beleid is er een systeem waar je je aan kunt vasthouden. De stelling is een voorstel om iets te veranderen. Als je voor de stelling bent, moet je uitleggen dat er een groot probleem is, waarom het voorstel gaat werken om dat probleem op te lossen en naar welk ideaal we dan toegaan. Zorg dat je met feit en op gevoelsniveau aannemelijk maakt dat er een groot probleem is. Hoe groter het probleem, hoe meer noodzaak er is om het aan te pakken en hoe aannemelijker je stelling is. Als je tegen bent, dan kun het probleem juist kleiner maken. Leg ook uit waarom de stelling het probleem niet oplost en welke nadelen eraan zitten.

Jurysysteem

Tijdens het debatteren kun je soms vergeten waar een jury allemaal op let. Houdt daarom tijdens het oefenen de jurypunten bij de hand. Als je merkt dat er weinig voorbeelden naar voren komen, dan maak je juist daarmee een verschil. Als er weinig diepere

onderbouwing aanwezig is, dan is het verstandig om dat juist aan te brengen. Als je merkt dat er weinig oneliners komen, dan kun je daarmee scoren. Een manier om dit te oefenen is om de gespreksleider te vragen om live punten bij de houden op het bord.

Meest pakkend/humor

Soms lijkt het lastig om goed te oefenen op stijl. Vaak komt dat spontaan in een debat naar voren. Schijf mooie zinnen of humor op in je voorbereidingsdocument en probeer het later te herhalen. Misschien valt de tweede keer de grap niet, maar dat is oefenen. En besef dat tijdens de voorronde mensen jouw opmerking nog niet gehoord hadden. Alliteraties, drieslagen of oneliners kun je van te voren bedenken en wees tijdens een debat gevoelig. Als je twee punten opsomt, maak dan ook die derde. Overdrijving is ook een stijlmiddel wat je vaker kunt toepassen: weerleg een argument door het ernstig te overdrijven.

Lichaamstaal

Hoe je je argumenten brengt is bepalend voor hoe ze overkomen. Daarbij speelt je lichaamshouding, je mimiek en je stem een belangrijke rol. Vaak ondersteunt je houding je argument. Op het moment dat lichaamstaal afleid van de inhoud, dan gaat er iets mis. Let er in de basis op dat je een positieve energie

houdt: sta niet twijfelend op en ga niet zitten voor je je punt hebt afgemaakt. Controleer of je op twee benen staat en dat je je handen in de aanslag hebt. Vergeet niet om af en toe een punt te zetten. Als je elkaar hierop coacht, zeg dat vooral wat de ander wél moet doen. De tip 'zet je voeten stevig neer' is makkelijker toe te passen dan 'niet drentelen'.

Teamwork

Iets waar je goed op kunt letten tijdens het oefenen is teamwork. In een teamdebat van 10 minuten komt elke kant ongeveer 12 keer aan de beurt. Een jury let erop of iedereen aan de beurt komt, dus als een leerling voor de derde keer gaat staan, zorgt hij ervoor dat iemand anders van zijn team niet aan de beurt kan komen. Als je van elkaar weet waar iedereen goed in is, kun je dat bewust inzetten. Zo is het handig als mensen die goed zijn in reageren op de tegenstander in het eerste deel van het debat blijven zitten. Je kunt dit oefenen door een teamcaptain aan te wijzen die de beurten geeft, zonder dat mensen gaan staan. Verwijs ook naar je teamgenoten in het debat. Geef aan dat je een voorbeeld geeft bij het argument van een teamgenoot of dat er een vraag nog niet is beantwoord.

Wees verschillend

Iedereen heeft een andere stijl van debatteren en dat

is heel waardevol. Hoe meer divers een team is, hoe meer verschillende wapens jullie groep heeft. Met tien feitenvreterers zul je de wedstrijd niet winnen, maar met tien lolbroeken of met tien pitbulls ook niet. Zo is het ook niet erg sterk als een team met een voorbeeld komt om daar gelijk een ander voorbeeld tegenover te zetten. Wacht even met je voorbeeld en weerleg het eerst met een mooie redenering. Benoem na een debat welke wapens je teamgenoten hebben.

Let op:

- Bij De Stem van Jong Nederland is de juiste aanspreekvorm je en jij.
- Ga zitten als een teamgenoot de beurt krijgt en ga pas weer staan in de beurt van de tegenstander.
- Tijdens het debat mag je geen aantekeningen gebruiken.
- Draag kleding die bij je past. Je hoeft je niet chiquer voor te doen dan je bent.
- Een debat mag stevig zijn, maar wel binnen de grenzen van het respect.
- Je teamgenoot argumenten toefluisteren leidt vaak af, seintjes geven kan wel.
- Met elkaar gaan staan is goed, anderen daarna de ruimte geven is beter.
- De laatste 5 seconden mag je, met respect voor de tegenstander, aftellen.

VEELGESTELDE VRAGEN

Waarom wil je meedoen aan De Stem van Jong Nederland?

Het is voor leerlingen een unieke ervaring om over actuele en aansprekende onderwerpen te debatteren tegen andere scholen. Een wedstrijdronde bestaat uit verschillende debatonderdelen en een kundige jury oordeelt welk team het beste heeft gedebatteerd. Het ontwikkelen van debatvaardigheden is een belangrijke component in de ontwikkeling van jongeren en wordt toegepast in vakken als Nederlands, maatschappijleer en filosofie. Door debatteren geven scholen ook invulling aan het onderdeel burgerschap dat in de onderwijswet is opgenomen. De wedstrijd De Stem van Jong Nederland is een kans om officieel te strijden tegen andere debatteams uit de provincie.

Is deelname kosteloos?

Ja. Wij willen zoveel mogelijk scholen de kans geven om mee te doen. Aan deelname zijn dus geen inschrijvingskosten verbonden. Is het mogelijk om met meer dan één team van een school deel te nemen? In principe is de inschrijving bij De Stem van Jong Nederland beperkt

tot één team per schoollocatie (middelbare school of MBO-instelling). De reden hiervoor is dat we zoveel mogelijk scholen de kans willen geven om deel te nemen. Ook is het niet toegestaan om deel te nemen in een andere provincie.

Zijn er prijzen te winnen?

Provinciale winnaars mogen zich een jaar lang het beste debatteam van de provincie noemen en krijgen uiteraard een grote beker. Ook verdienen zij een ticket voor de landelijke achtste finales. Daarnaast zijn er individuele prijzen voor onder meer de speechwedstrijd. De winnaar van de V-Rede krijgt een uitnodiging voor de landelijke selectiedag.

Waaruit bestaat een De Stem van Jong Nederland team?

Een debatteam bestaat uit tien leerlingen. Met minder dan tien leerlingen is het team niet compleet en kan het niet doorspelen in de knock-outfase. Een team moet ook een begeleider meenemen die tijdens enkele wedstrijden zal fungeren als gespreksleider. Een team mag maximaal twee junior-debaters meenemen naar de voorronde van De Stem van Jong Nederland. Het is toegestaan dat een junior-debater de V-Rede houdt.

Wat is de precieze rol van de junior-debaters?

De junior-debater is een leerling die niet behoort tot het basisteam, maar in het kader van opleiding de dag kan meemaken als toeschouwer. Junior-debaters zijn van harte welkom tijdens de voorronde maar nemen tijdens de wedstrijdronde plaats in het publiek en debatteren zelf in beginsel niet. Enkel in het geval van overmacht (bijvoorbeeld ziekte, stremmingen etc.) is het mogelijk dat een junior-debater invalt. Doorwisselen is niet toegestaan.

Wat is het sterrenteam?

Tijdens sommige voorrondes hebben we een oneven aantal deelnemende teams. Dan formeren we op de dag zelf een sterrenteam van juniordebaters. Dit team krijgt gewoon feedback en het is een prachtige leerervaring om in dit team mee te spelen. Om belangenverstrengeling tegen te gaan tellen wedstrijden van/tegen het sterrenteam niet mee in de uitslag van de poule.

Wat is het All-Star debat?

Tijdens de voorronde scout de jury individueel debattalent. Deze 'All-Star' debaters mogen aan het einde van de dag debatteren tegen een speciale gast, meestal een politicus.

Hoe kom ik in het All-Starteam?

Door op te vallen tijdens het All-Stardebat of tijdens de landelijke rondes. Elke leerling die afvalt met zijn/ haar schoolteam maakt kans en komt in een speciaal selectietraject.

Hoe maken jullie de eindstand in een poule op?

We tellen alleen de officiële wedstrijdrondes. Voor de ranking in een poule is allereerst het aantal gewonnen wedstrijden van belang. Bij een gelijke stand wordt er gekeken naar het aantal gewonnen punten. Is er nog steeds geen verschil, dan gebruiken we het onderling resultaat. Als het nog steeds gelijk is dan gebruiken we de subcriteria die beschreven zijn in de wedstrijdvoorwaarden.

Hoe zien de landelijke finales eruit?

Zestien scholen spelen tegen elkaar in de achtste finales volgens een knock-out systeem. Vanaf dan is het er op of er onder. Win je de wedstrijd dan speel je door in de volgende ronde. Zo wordt er toegewerkt naar de finale met bijbehorende tv-uitzending

ENERGIZERS EN OEFENINGEN

Energizer: Niet waar!

Doel: Oefenen met (snel) schakelen

Werkwijze: De groep wordt in tweetallen verdeeld. Een persoon van het tweetal begint met het vertellen van een verzonden verhaal. Af en toe mag de ander onderbreken met 'niet waar'. Op dat moment verandert de verteller de laatste gegevens en gaat verder met het verhaal.

Voorbeeld: "Gisteren liep ik over straat toen kwam ik twee bejaarden tegen met zware boodschappentassen...". "Niet waar". "... Met twee zware bowlingballen. Dus ik vroeg aan die mensen..."

Energizer: Laptop gejat

Doel: Oefenen met weerleggen

Werkwijze: De spelleider geeft aan dat zijn laptop is gestolen. Hij beschuldigt een van de leerlingen en geeft een reden waarom hij deze leerling verdenkt. Deze leerling legt uit dat het gegeven klopt, maar weerlegt en beschuldigt met een nieuw argument een andere leerling.

Voorbeeld: "Het klopt dat ik geïnteresseerd naar de laptop keek, omdat ik hetzelfde model heb en twijfelde of het de mijne was. Maar die van mij zat in mijn tas, dus ik heb hem niet gestolen. Ik denk dat Joshua hem heeft gestolen, omdat gisteren zijn eigen laptop kapot is gegaan."

Oefening: Beste kleur

Doel: Leren toepassen van stijlmiddelen

Werkwijze: Iedereen krijgt de uitdaging om een speech te houden waarin ze uitleggen welke kleur de beste is. Ze moeten daarbij zoveel mogelijk stijlmiddelen gebruiken. Iedereen krijgt een paar minuten om iets voor te bereiden.

Voorbeeld: "Blauw is de beste. Blauw geeft rust, ruimte en is redelijk. Blauw is ook er ook voor jou. Het is het kabbelende water en de strakblauwe hemel..."

Oefening: Goede doelen

Doel: Inspelen op gevoel

Werkwijze: Verdeel de groep in tweetallen.

Een van de twee is iemand die op straat mensen vraagt om geld te doneren voor een goed doel. De ander is een passant. Bedenk een goed doel en speel in op het gevoel van de passant om te doneren.

Voorbeeld: "Mevrouw, weet u hoeveel katten er in het asiel zitten in Nederland? Dat zijn er veel te veel. Wat is het liefste wat u ooit voor een huisdier heeft gedaan?"

Oefening: Woordensmokkel

Doel: Ontwikkelen spreekvaardigheid

Werkwijze: Schrijf willekeurige zelfstandig naamwoorden op losse briefjes. Elke deelnemer trekt een briefje. Start een Vaste Rollen Debat. Doel van de deelnemers is om hun woord in een spreekbeurt te verstoppen. Het andere team moet de woorden raden.
Voorbeeld: Het woord 'pindakaas' is getrokken. "Ik wil reageren op het punt van Senna. Zei lijkt het leven te zien als een boterham met pindakaas: lekker en smeug. Maar dat is het voor veel jongeren niet, zij leiden aan een depressie en daar helpt Calvé niet tegen."

Oefening: Debat Bingo

Doel: Debattermen en -begrippen toepassen
Werkwijze: Maak een raster van vijf bij vijf vakjes. Schijf in de vakjes termen die gebruikt worden in een debat. Voer daarna een debat. Elke spreker mag in zijn/haar beurt één van de termen gebruiken. Als dat juist gebeurt, kleurt de gespreksleider het vakje groen of rood. Als een team vijf-op-een-rij scoort, winnen zij het debat.

Voorbeeld: Je vindt een voorbeeldkaart op onze website.

Energizer: Samen vertellen

Doel: Groepsvorming en accepteren

Werkwijze: De leerlingen gaan in een kring staan. Met elkaar gaan ze een verhaal vertellen, waarbij elke leerling slechts een woord mag zeggen op volgorde van de kring. Doel is om met elkaar kloppende zinnen te maken.

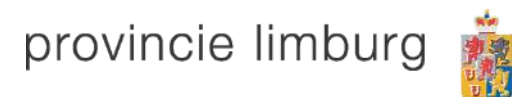
Voorbeeld: De. Jongen. Liep. In. Het. Park. Toen. Kwam. Hij. Een. Boom. Tegen. Hij. Zei. Tegen. De Boom. Hoi.

Oefening: Dus jij zegt...

Doel: Oefenen in luisteren en weerleggen.

Werkwijze: Maak een Debatsetting met twee teams tegenover elkaar. Een voorstander opent het debat. Elke volgende spreker moet éérs in een zin samenvatten wat het punt van zijn voorganger was en probeert dat vervolgens te weerleggen. *Voorbeeld:* Dus jij zegt met een voorbeeld dat China slechte werkomstandigheden heeft. Daar breng ik tegenin dat het algemene niveau van welvaart in China flink gestegen is. En daarbij...

PARTNERS BIJ DE VOORRONDES

Provincie Noord-Brabant

www.destemvanjongnederland.nl
www.youtube.com/@destemvanjongnederland
www.instagram.com/destemvanjongnederland
www.linkedin.com/company/de-stem-van-jong-nederland/

Medegefinancierd door
de Europese Unie

COLOFON

Handleiding De Stem van Jong Nederland

2025

Tekst

Het Debatbureau / De Stem van Jong Nederland

Foto's

Alain Dikken

Correspondentieadres

Het Debatbureau

070 - 212 1904

info@hetdebatbureau.nl

www.destemvanjongnederland.nl

De Stem van Jong Nederland dankt de volgende provincies voor het mede mogelijk maken van het project: Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant, Zuid Holland, Overijssel, Utrecht, Noord-Holland en Zeeland

**HET DEBAT
BUREAU**